

S.Y.B.A. SYLLABUS.

POLITICAL Sci. - S-1 (Special Paper-1)

Govt. of U.S.A. and U.K.

[अमेरिका व इंग्लंडची शासनपद्धती]

SECTION (I) (Govt. of U.S.A.)

1. Salient Features of American constitution .
2. Federalism in U.S.A.
3. Executive - American President Election, Powers and Functions.
4. Legislature - American Congress.
Composition, Functions, Powers.
5. Judiciary - Supreme Court of U.S.A.
Composition, Functions, Powers.
6. Party system and Pressure Groups in U.S.A.

SECTION II (Govt. of United Kingdom)

7. Salient Features of U.K.'s Constitution.
8. Role of customs, conventions and traditions in U.K.'s constitutions.
9. Executive - Crown, cabinet & Prime Minister Functions and Powers.
10. Legislature - British Parliament
Composition, Functions & Powers.
11. Judiciary - Composition, Functions & Powers.
Rule of Law and Jury system.
12. Party System in U.K.

REFERENCE BOOKS.

1. Visnoo Bhagwan - World Constitution.
Vidya Bhushan Sterling Publishers Pvt.Ltd.
L-10, Green Park, New Delhi 110 016.
2. V.D. Mahajan - Select Modern Governments.
3. William H. Young - Essentials of American Govt.
I.B.H. Publishing, Bombay.

४. प्रा. बी. बी. पाटील - निवडक राज्यघटना
इंग्लंड-अमेरिका
फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
५. प्राचार्य भा. भि. पाटील - राज्यघटनांचा तौलनिक अभ्यास आणि युनो
मंगेश प्रकाशन, रामदासपेठ, नागपूर.
६. डॉ. शां. कृ. भोगले - प्रमुख देशांची शासनपध्दती - तत्त्व व व्यवहार,
विश्वभारती प्रकाशन सितावडी, नागपूर-१२
७. प्रा. म. द. देशपांडे - शासनसंस्था व राज्यपध्दती तौलनिक विचार
महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथनिर्मिती मंडळ, नागपूरसाठी.
८. डॉ. गो. मा. कुलकर्णी - निवडक संविधाने
उन्मेष प्रकाशन, हनुमाननगर, नागपूर-२.
९. प्रा. श्रीकांत देशपांडे - निवडक राजकीय व्यवस्था.
मंगेश प्रकाशन, २३, नवी रामदासपेठ, नागपूर.
१०. कृ. दी. बोरालकर - चार राज्यघटना
औरंगपूरा, औरंगाबाद.

--x-x-x-x-x-x--

S-2

महाराष्ट्राचा सामाजिक व राजकीय विकास

(Social & Political Development of Maharashtra)

विभाग पहिला

[टीप :- पहिल्या विभागाचा अभ्यास करतांना उत्तर महाराष्ट्रातील कार्यकर्त्यांच्या योगदानाचा अभ्यास अपेक्षित आहे].

- प्रकरण १] सामाजिक सुधारण चळवळ :-
सत्यशोधक चळवळ, दलीत चळवळ, मुस्लीम सत्यशोधक चळवळ.
- प्रकरण २] संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ :-
राज्यपुनर्रचना समिती संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ व महाराष्ट्र राज्याची
निर्मिती.
- प्रकरण ३] कामगार चळवळ :-
उदय, विकास, उददीष्टये, अडचणी, भवितव्य
[श्री. ना. म. जोशी, श्री. अ. डांगे, कॉ. रणदिवे, श्री. जॉर्ज फर्नांडीस.
आयटक, इंटक, सिंटू B.M.S.].
- प्रकरण ४] सहकारी चळवळ :-
उदय, विकास, उददीष्टये, अडचणी, परिणाम, भवितव्य
[श्री. धनंजयराव गाडगीळ, श्री. वसंतदादा पाटील, पद्मश्री विखें पाटील,
श्री. भाऊसाहेब हिरे, श्री. तात्यासाहेब कोरे, श्री. धनाजीनाना चौधरी,
श्री. बाळभाई मेहता].
- प्रकरण ५] शेतकरी चळवळ :-
उदय, विकास, उददीष्टये, अडचणी, परिणाम, भवितव्य.
[पश्चिम महाराष्ट्रातील उस्-कांदा आंदोलन, विदर्भातील कापूस चळवळ]

- प्रकरण ६] महाराष्ट्राचे शासन - कायदेमंडळ, कार्यकारी मंडळ, न्यायमंडळ, रचना, काम, अधिकार, आपापसातील संबंध.
- प्रकरण ७] महाराष्ट्रातील राजकीय पक्ष व दबावगट : काँग्रेस, भा.ज.प., शिवसेना, जनता दल, शे.का.पक्ष, रिपब्लिकन पक्ष विद्यार्थी संघटना, वाहतूक संघटना, व्यापारी संघटना, ट्रेड युनियन्स
- प्रकरण ८] महाराष्ट्रातील शहरी प्रशासन : महानगरपालिका, नगरपालिका, रचना, कामे, अधिकार, समस्या, उत्पन्न साधणे.
- प्रकरण ९] महाराष्ट्रातील स्थानिक स्वराज्य संस्था :- जिल्हा परिषद, पंचायत समिती, ग्रामपंचायती, रचना, कामे, अधिकार समस्या, उत्पन्न साधणे.

RECOMMENDED BOOKS

१. श्री. शंकरराव देव - संगन लेख - "संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ"
२. श्री. दि. के. बेडेकर - "सुक्त महाराष्ट्र तात्वीक बैठक १९५४."
३. श्री. पन्नलाल सुराणा - "आपला महाराष्ट्र"
४. डॉ. य. दी. फडके - "व्या शतकातील महाराष्ट्र" खंड १ ते ३
५. श्री. महेश जोशी - "सत्यशोधक समाजाचा इतिहास" प्रस्तावना खंड.
६. प्राचार्य गजमल माळी - "राष्ट्रीय काँग्रेस आणि सत्यशोधक समाज".
७. श्री. धनराज दहाट - "फुले आंबेडकर चळवळ".
८. श्री. पंढरीनाथ शिराम पाटील - महात्मा ज्योतिराव फुले यांचे चरित्र
९. डॉ. य. दी. फडके - महात्मा फुले चांद. मय.
१०. श्री. रत्नाकर गणट - महाड समता संगर.
११. श्री. हरी रामचंद्र एके - "महात्मा फुलेची बदनामी" एक सत्यशोधक
१२. श्री. तुकाराम तास पडवळ - जातीभेद विवेकसार.
१३. प्रा. शां. कृ. भोगत - पंचायत राज.
१४. श्री. शिवाजी पंत - "लढत" खंड १, २
[पद्मश्री विखे पाटील चरित्र]
१५. प्रा. व्ही. बी. पाटील - महाराष्ट्रातील समाजसुधारणेचा इतिहास.
१६. डॉ. अर्जुनराव तेलकर - पंचायत राज आणि नागरी प्रशासन.
१७. प्रा. भाजु चौधरी - "कर्मयोगी"
१८. डॉ. वि. मा. वघल / गर्गे - "पंचायत राज व्यवस्था"
१९. श्री. जगन फडणिस - "शेतकरी कामगार" पंधाणे राजकारण.
अजब पुस्तकालय, कोल्हापूर.
२०. नलिनी पंडीत - "महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विचारः"
२१. अ. रा. कास - "स्वातंत्र्योत्तर भारतातील सामाजिक बदल"
मागोवा प्रकाशन, ऑक्टोबर, १९८२.
२२. निर्मलकुमार पडकुले - "प्रबोधनातील पाउलखुणा" काँटीनेंटल प्रकाशन-१९७८
[गं. बा. सरदार यांचे निवडक लेख].
२३. श्री. शरद जोशी - शेतकरी संघटना विचार आणि कार्यपध्दतीः

२४. रमेश पानसे [संघा.] - परिवर्तनाच्या दिशा.
२५. पाध्ये - टिकेकर - आजकालचा महाराष्ट्र. -
२६. डॉ. भास्कर लक्ष्मण भोळे - जोतीराव फुले : वारसा आणि वसा.
२७. दा. भ. कर्षिक - कामगार चळवळीचा इतिहास, महाराष्ट्र विद्यापीठ
ग्रंथ निर्मिती मंडळ, नागपूर.
२८. महाराष्ट्र राज्य - पंचायत राज्य पुनर्मुल्यांकन समितीचा अहवाल. [१९९०]
२९. लालजी पेंडसे - महाराष्ट्राचे महामंडळ.
३०. हमीद दलवाई - मुस्लीम समस्या - स्वल्प आणि उपाय.
31. Prof. Ashok Jain - "Govt. & Politics of Maharashtra"
Seth Publishers & Pvt. Ltd. Bombay-
400 004.
32. Dr. (Mrs.) Ghuge - "Renaissance in Western India, V.R. ...
Shinde (1873-1944), Himalayan Pub-
lications.
33. Ravindra Kuman - Western India in the 19th Century.
34. Chausalkar, Ashok - Dr. Ambedkar.
35. Dr. Y.D. Phadke - Politics and Language
or (Language and Politics)
36. Dr. Y.D. Phadke - Social Reformers of Maharashtra.

-X-X-X-X-X-X-

POLITICAL SCIENCE G-2 (General Paper)(POLITICAL IDEOLOGIES)Section - I

1. Nationalism - Definition - Factors in Nationalism
Distinction between Progressive and Reactionary
Nationalism - Nationalism in Asia - Nationalism and
Internationalism.
2. Democracy - Essential Features - Conditions for the realisa-
tion of.
3. Democratic Socialism - Evolution - Syndicalism, Fabianism,
Guild Socialism, Democratic Socialism, Features, Achievements and
and Limitations.

SECTION - II

4. Marxism : Historical Materialism - Theory of
Value - class state - critique of Marxism.
5. Fascism and Nasism : Factors responsible for the rise of
Fascism and Nasism - Corporate State, Role of Force in:
the state - Doctrine of Racial Superiority in Nasism -
Negative International Peace and World Order.
6. Gandhism : Truth and Non - Violence - Theory of Satyagraha -
Gram Swarajya - Village Self Sufficiency and Role of Handic-
crafts - Doctrine of Communal Harmony and Religious
Harmony.
7. Anarchism :-

RECOMMENDED BOOKS :

1. Coker : Recent Political Thought
World Press, Calcutta F.W.
2. Verma V.P. - Political Philosophy,
Laxminarayan Publishers, Agra.
3. Oakshot, Michael : The Social and Political Doctrine
of Contemporary Europe, Newyork.
4. डॉ. दि. का. गर्द - राज्यशास्त्र सिद्धांत
नूतन प्रकाशन, पुणे.

५. प्रा. पां. श्री - सिध्दांत आणि राज्ययंत्रणा
अनाथ विद्यार्थी गृह प्रकाशन, पुणे-१२७२.
६. वा. इंदोपवार - राजकीय सिध्दांतवाद
मंगेश प्रकाशन, नवी रामदासपेठ, नागपूर.
७. प्रा. आर. एम. गोखले - राजकीय विचारप्रणाली
अँटीनेटल प्रकाशन, पुणे-३०.
८. प्रा. नलिनी पंडित - गांधी, ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई.
९. प्रा. राम बापट [संपा.] - कार्ल मार्क्स, पुणे विद्यापीठ.
१०. डॉ. नि. स. वैद्य - सामाजिक विचार [१]
महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, नागपूर.
११. महात्मा गांधी - हिंद स्वराज [संपा. वसंत पळशीकर].
१२. प्रा. रावसाहेब कसबे - मार्क्स आणि आंबेडकर
सुगावा प्रकाशन, पुणे.
१३. न. र. फाटक - भारतातील राष्ट्रवादाचा विकास.
१४. प्रा. रावसाहेब कसबे / कसबेकर - विचार प्रणाली [१]
[संपा.]

राज्यशास्त्र जी-२ [General Paper-II]

OPTIONAL PAPER

KEY CONCEPTS IN POLITICAL THEORY

SECTION - I

1. Liberty.
2. Equality.
3. Justice.
4. Sovereignty.
5. Law.

SECTION - II

6. Rights.
7. Duties.
8. Political obligation.
9. Representation.
10. Public Interest.
11. Participation.